

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

R.S. v. Ungaria - [65290/14](#)

Hotărârea din 2.7.2019 [Secția a IV-a]

Articolul 3

Tratament degradant

Tratament inuman

Cateterizarea forțată pentru a obține dovezi privind comiterea unei infracțiuni rutiere: *încălcare*

În fapt – Reclamantul a fost cateterizat forțat la stația de poliție cu scopul de a se obține o mostră de urină.

În drept – articolul 3 (*aspectul substanțial*): articolul 3 nu interzice, ca atare, recurgerea la o procedură medicală contrar voinței suspectului, cu scopul de a obține probe. Totuși, orice recurgere la o intervenție medicală forțată trebuie să fie justificată în mod convingător de circumstanțele factuale ale unui anumit caz. Acest fapt era valabil, în special, atunci când procedura urmărea prelevarea din corpul unei persoane a unei probe reale privind infracțiunea de care era suspectată aceasta.

Natura deosebit de intruzivă a unei asemenea acțiuni pretindea o examinare strictă a tuturor circumstanțelor relevante. În acest sens, trebuia avută în vedere gravitatea infracțiunii în discuție. De asemenea, autoritățile trebuiau să demonstreze că au avut în vedere metode alternative de strângere a probelor. Mai mult, procedura nu putea să implice vreun risc îndelungat în detrimentul sănătății unui suspect. Următorii factori erau de o importanță deosebită la evaluarea unei ingerințe în integritatea fizică a unei persoane realizate cu scopul de a obține probe: măsura în care intervenția medicală forțată era necesară pentru obținerea probelor, riscurile pentru sănătatea suspectului, modul în care au fost efectuate procedurile și durerea fizică și suferința psihică pe care le-a provocat, gradul de supraveghere medicală disponibilă și efectele pentru sănătatea suspectului.

Nu exista o practică națională bine-stabilită sau reglementări privind utilizarea și metoda de cateterizare pentru a obține dovada participării unei persoane la comiterea unei infracțiuni. Nici dreptul național nu oferea garanții împotriva arbitrariului sau împotriva prelevării improprie a mostrei de urină prin cateterizare. În special, nu a existat o abordare coerentă a formei de consimțământ necesară în asemenea situații. La evaluarea problemei consimțământului, autoritățile naționale s-au confruntat cu două versiuni contradictorii privind evenimentele. Autoritățile de anchetă au audiat reclamantul, ofițerii de poliție și alți martori și au strâns probele relevante. Prin urmare, nu se poate susține că autoritățile nu au încercat, în realitate, să elimine discrepanțele dintre declarațiile precise ale reclamantului și declarațiile ofițerilor de poliție, ci mai curând, după examinare, ele au decis să dea prioritate relatărilor ofițerilor de poliție privind evenimentele.

Totuși, nu s-a acordat atenție circumstanțelor relevante, în special faptului că presupusul consimțământ al reclamantului fusese dat în timp ce se afla sub influența alcoolului și sub controlul ofițerilor de poliție. În orice caz, având în vedere dreptul reclamantului de a-și retrage consimțământul în orice moment, așa cum o garantează dreptul național, reclamantul s-a opus în mod clar intervenției,

după cum rezulta din faptul că ofițerii de poliție au fost nevoiți să-l pună la pământ pentru a efectua procedura. Din punct de vedere medical, exista posibilitatea întreruperii cateterizării, odată ce aceasta a început. Având în vedere toate circumstanțele sus-menționate, Curtea nu a putut conchide că a existat un consimțământ liber exprimat și informat din partea reclamantului în timpul intervenției.

A fost dat un ordin de prelevare a mostrei de urină cu scopul de a se stabili dacă reclamantul era implicat în comiterea unei infracțiuni rutiere. Prin urmare, se urmărea obținerea unor probe reale din corpul reclamantului, nefiind, însă, efectuată ca răspuns la o posibilă necesitate de ordin medical. Având în vedere natura intruzivă a acțiunii, cazul reclamantului trebuia deosebit de situațiile în care o intervenție era considerată de o importanță minoră. Mai mult, deși procedura a fost efectuată de un medic la serviciul medical de urgență, ofițerii de poliție l-au reținut pe reclamant și l-au ținut încătușat pe parcursul intervenției medicale la care a fost supus în mod forțat.

Curtea a acceptat faptul că ofițerii de poliție au considerat necesar să stabilească gradul de alcoolemie în sânge al reclamantului și să constate dacă acesta se afla sub influența drogurilor, deoarece participase la traficul rutier. Totuși, recurgerea la cateterizare era inutilă, având în vedere faptul că ofițerii de poliție au efectuat și prelevarea unei mostre de sânge în același scop. Mai mult, cateterizarea nu era o măsură general acceptată și aplicată în contextul practicii naționale și, în comparație cu analiza sângelui, nu exista o poziție clară cu privire la utilitatea măsurii pentru obținerea unor probe legate de infracțiunile de consum de droguri. Practica medicală națională nu ajunsese la un consens cu privire la caracterul intruziv al intervenției. Având în vedere abordarea națională divergentă, nu s-a putut stabili cu certitudine că intervenția nu a presupus niciun risc posibil pentru sănătatea reclamantului.

Autoritățile au supus reclamantul la o ingerință gravă în integritatea lui fizică și psihică, împotriva voinței sale. Modul în care măsura contestată a fost efectuată a fost aptă să-i trezească reclamantului sentimente de insecuritate, de angoasă și de stres care îl puteau umili și înjosi. Mai mult, nu a existat nicio probă care să-i permită Curții să conchidă că ofițerii de poliție au avut în vedere riscul pe care procedura o putea implica pentru reclamant. Deși nu s-a putut stabili existența intenției, măsura a fost pusă în aplicare într-un mod care i-a provocat reclamantului atât dureri fizice, cât și suferințe psihice.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 41: 9,000 EUR în privința prejudiciului moral suferit.

(Vezi, de asemenea, *Jalloh v. Germania* [MC], [54810/00](#), 11 iulie 2006, [Nota informativă 88](#))